

POLITICĂ — ECONOMICĂ — CULTURALĂ — ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SAPRY

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice la Tribunalul Constanța sub No. 27 din Mai 1928

Sonamentul cu supliment cultural cu an 600 lei — 6 luni 350 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000

Redacția și Adm. Intestația
CONSTANȚA, str. Scarlat Vărnăv, 11, 27

TELEFON No. 1543 — Imprimeriile proprii Str. Scarlat Vărnăv No. 27

Aprovizionare și alarmism

În pragul iernii de față, iarnă care, cel puțin până acum, s'a dovedit a fi mai cumsecade decât zealită și decât ne teamă noi, amenințările și au făcut datoria de a preveni pe cetățeni, sfătuindu-i să-și facă provizii de lemne, zarzavaturi, mălai, porumb, etc., pentru a putea asigura necesarul lor de hrană până în primăvară.

Poate că niciodată, sfaturile autorităților n'au fost mai ascultate decât în cazul acesta și faptul se datorește poate mai mult teribilele experiențe din iarna trecută, decât porinții Românului de a asculta de îndemnuri, fie ele chiar oficiale.

Văzând greutățile vremurilor și tendința de scumpire a diferitelor articole, mai toți orașenii — fiindcă despre săteni nu prea este cazul în cele de față — s'au grăbit să-și facă stocuri de zarzavaturi, de combustibil, de mălai, etc., poate chiar peste necesarul de consum.

Faptul a prins bine celor ce s'au aprovizionat și foarte bine ar fi fost ca aceștia să fie cât mai mulți, pentru că în felul acesta și sarcina autorităților ar fi fost mai ușoară, putând astfel să-și îndrepte eforturile spre treburi mai apropiate de marea întreprindere războinică la care în parte neamul nostru.

În adevăr, una dintre îndatoririle cele mai de frunte ale cetățenilor în ziua de astăzi, este aceea de a veni în ajutorul autorităților mic-orându-le cât mai mult sarcinile.

De aci însă nu poate urma ca, mai ales în materie de aprovizionare alimentară, cei cari dispun de bani, să meargă până acolo încât, să cumpere mari cantități de articole alimentare de pe viață, până la dispariția aproape totală a acestora, sau până la excesiva lor scumpire.

Este bine să mire în capul tuturor că nu trebuie să cumpere nimeni de pe piață mai mult decât are nevoie. Năvala la cumpărături, duce la dispariția mărfurilor de primă necesitate, la dosirea lor de către unii negustori incorecți și de aci la scumpire.

Dar, în afară de aceasta, faptul acesta constituie un gen de alarmism, cu atât mai dăunător, cu cât privește viața economică.

El duce la îngreuierea traiului celor lipsiți de mijloace bănești, crează o stare de suferință și de nemulțumire a acestora.

Iată un aspect al problemei aprovizionării și cumpărăturilor la care trebuie să ne gândim cu toții, mai ales cei cari au mai multe posibilități bănești.

QUIDAM

Priveliști noi dintr'un oraș vechi

„Toate străzile duc la Roma”, lucru știut de secole de toți. O întrebare însă?

Unde duc, la rândul lor, străzile Romei? Iată o problemă de actualitate încă de pe timpul Papilor.

Atunci când Pontifi și-au deschis brațele pentru a binecuvânta mulțimea, brațele au devenit străzi și având drept țintă cerul, s'au oprit mai toate la porțile câte unei biserici.

Cu totul altfel s'a prezentat problema pentru ediliile celei de a Treia Rome. Odată ajunși la putere, ei și-au îndreptat atenția spre centru, ca și cavalerii medievali: ce se gândeau totuși să cucerească inima orașului. Bersaglieri, intrară pe Porta Pio, pierzându-se apoi pe străduțele întinse. (Orășorul nu se prezintă pentru istorici ai evenimentelor și astfel începură lucrările pentru a se

de ZINA TARASOV
junge pe Corso, la drumul principilor romani.

Via Nazionale, via Cavour, celelalte străzi vecine au fost marcate. S'au astupat gropi, s'au cules mărșăcini, principalul era să se ajungă repede la centru, la coloana Anonină, la Piazza Venezia, unde se găsește în locuința familiei Torlonio, casa de bani a Romei și refugiul vulturilor în palatul Bonaparte.

Nu se mai gândea nimeni la altceva. Bisericile se retrăgeau deoparte, încrunțate și singurnice, porțile enorme se țereau în grabă. Pentru a se ajunge mai repede și pentru a nu mai turbura liniștea altora s'a străbătut o colină, s'a trecut pe sub Quirinal, s'a câștigat victoria.

Când s'a ajuns la centru a continuat în pag. 2-3

CHESTIA ZILEI Pentru proorocii mincinoși

Sunt câțiva domni în țmea noastră, cari nu au defel astâmpăr. Ei au fost întotdeauna proorocii mincinoși. Tot ei sunt și acum. Același, invariabili același.

Nu înțelegem: ce mai vor? Ce-au voit acești domni întotdeauna și ce azi doresc acum? Ei știu că locul lor nu este aici. Altundeva. Cu toate acestea nu ies.

Ei au vor înțelegeră veacurilor. Ei nu știu că istoria nu se scrie vorbind și făcând zgomot la pară, prin vorbele chechuri la care acești domni iau parte întotdeauna.

Istoria se scrie cu jertfe. Istoria se scrie cu sângele vărsat, cu dăruirea sufletelor și piepturilor ce sparg munți. Niciodată ea nu s'a scris prin discuții în contradicție și în jurul unor mese prea bogate. Ea s'a scris prin pierderi sângeroase dar scrisul ei a călăuzit dreptatea noastră în veacuri.

Nu știm ce vor ei. Noi știm ce vrem și nu se poate întâmpla nimic fără vrea noastră, fără a nu cere noi. Și noi știm dorința noastră, pentru că ne cunoaștem sufletele. Știm ce vom cere. Și ce cerem va trebui să ni se dea.

Pentru că cerința noastră este glas din sângele scurs, vifor în sângele rămas în vinele noastre, este gândul care ne călăuzește pașii pe un drum ce se deschide în nou veac. Și dreptatea va fi cu noi. Fiindcă ea a fost mitul spre care au tins luptele noastre în cursul asprelor veacuri spre o desăvârșită existență, a unei vieți legate de muncă a poporului nostru românesc, în granițele lui firești.

— gynt —
OBSERVĂRI LA ZI

Ni se atrage atențiunea asupra faptului că halta Agigea de pe linia Constanța-Mangalia se află foarte departe de așezările omenesti pe cari este destinată să le deservască.

În adevăr, ea este departe de Prezentoriul T. B. C. de la Agigea, ca și de satul Agigea. Coboară în halta aceasta de multe ori bolnavi pentru cari distanța de la halta la prezentoriu este foarte greu de străbătut.

De aici, propunem deocamdată ca la bariera de la intrarea căii ferate cu autostrada să se înființeze o altă halta, unde trenurile să oprească un minut-două, ca să se folosească pentru publicul călător și chiar pentru locuitorii din Agigea cari astăzi folosesc în mică măsură trenul spre și de la Constanța. Observații

Nu uitați sfânta datorie: Palatul Invalizilor

Presă și slujitorii ei Cu prilejul aniversării ziarului „Expresul” din Brăila

de ST. VLĂDESCU
Președintele Federației Naționale a Presei din Provincia

Presă prin funcțiunea ei socială, reprezintă o mare putere în Stat, prin libertatea de acțiune, libertate de exprimare, libertate de gândire și libertatea de conștiință, fiindcă numai așa se explică faptul că acest instrument de propagandă, creat cu o epocă de opinie publică, a determinat acțiuni memorabile, preconizând reforme și inițiative, care au fost adoptate de dirigitorii țării, de la întemeierea Statului nostru național și până azi.

Gândurile acestea stăpâneau cu multă pasiune pe conștiința de talent, Sofir Constantinescu, acum 28 de ani, când a fondat în 1914 la Brăila, primul cotidian, pe care l-a intitulat: „Expresul”.

Timp de 12 ani, „Expresul” a sprijinit puternic cu entuziasm și desinteresat, manifestările culturale și cu caracter național, având un important rol în formarea elitelor, a activității conducătorilor în spirit strict românesc, și predomină prin prestigiul său inițiative particulare, creatoare pentru consolidarea spiritului authton al neamului, întru apărarea spirituală a suveranității Statului, întru intensificarea securității pur românești a libertății naționale și a integrității realităților superioare teritoriale.

Organ independent, prin scrișul său cuminte și înțelept, prin problemele ce le discuta zilnic în strânsă legătură cu interesele Statului, el servea în mare măsură nu numai la refecerea, dezvoltarea și progresul orașului, ci însăși școala, biserica, armata, magistratura, instituții fundamentale ce străjuiau în întreaga regiune a Dunării.

Când se va scrie istoricul presei române, cronicarul imparțial va sublinia cu legitime mândrie contribuțiunea reală, prestată de ziarul care a suferit presiunea multor împrejurări adverse, îndeplinind misiunea celei mai austere mușcenii.

După întregirea patrimoniului nostru național, reînțors din războiul desrobirii care ne-a unit pe toți frații la aceeași vatră strămoșească, a avut de luptat cu greutăți și obstacole ce păreau de neînving, pentru repararea „Expresului”.

Evenimentele politice dela 1919—1920, au impus oamnelor de Stat să lucreze cu multă prudență în toate comertimentele vieții publice, pentru a putea consolida țara înaintul ei, unde curentele extremiste înceau pe de o parte să provoace neînțelegeri adânci între cetățenii claselor sociale, și pe de alta să forțeze o ideologie impermiabilă de peste graniță, petrivnică aspirațiilor legitime ale unui neam de eroi.

Ziarul „Expresul”, înțelegând importanța vitală a programului ce și l-a impus încă de la apariția sa, a luat de data aceasta poziții și hotărât a joia fără creștere pe toți aglătorii, cari supralicitau fără suficient tot ce clădiseră prin sânge și eroism, credincioși, neamului reînțors dinaintul de pe toate fronturile de luptă. — Și așa mi se putea aștepta, încă Sofir Constantinescu, care luase parte la războiul de întregire ca oțet combatant, făcându-și întreaga datorie către nație, nu putea privi indiferent — și astfel se explică faptul, că în articolele sale documentat scrise sub proprie semnătură, făcea apel la toate energiile creatoare să se stângă sub un singur stindard, slujind astfel Ţara și Dinastia Română.

La 1922, când Ministerul Instrucțiunii, a pornit ofensiva culturală pentru ridicarea din temelii lor a celor 6000 de școli de toate gradele din întregul cuprins al pământului românesc, care sunt astăzi adevărate altare de lumină și orientare a poporului, ziarul „Expresul”, a fost acela care a îndemnat pe toți cărturarii, țărani, muncitorii din fabrici, uzine și ateliere, să sprijine opera aceasta care era menită să contribuie la înălțarea prin cultură a scumpei noastre Patrii.

Astăzi când ziarul „Expresul” împlineste 30 de ani de apariție, conducătorul său poate privi cu încredere trecutul lui de muncă, de luptă și de nesfârșite jertfe, pus în serviciul națiunii, iar organizațiunile profesionale ale ziaristilor români din întreaga țară, grupate în Federația Națională a Presei din Provincia, prin nea, și doresc, învingerea tuturor greutăților, până la ideal.

Pagina Municipală

Constanța

O alec din vechea grădina publică „Mircea cel Bătrân”

Prețurile pentru încălzirea camerelor la hoteluri

Primăria municipiului a fixat următoarele prețuri pentru încălzirea camerelor la hoteluri:
La hotel Carlton, 33 la sută din prețul camerei;
La hotel Grand, 80 lei pentru o cameră;
La hotelurile cu sobe de teracotă, 60 lei pentru încălzitul suficient al unei camere cu un pat și 80 lei pentru o cameră cu două paturi.

Prețurile tăiatului lemnului

S'au fixat următoarele prețuri pentru tăiatul lemnului cu mașina:
In depozit, lei 1100 vagonul. La domiciliul consumatorului, 1500 vagonul. Căratul din stradă și așezatul lemnului în pivniță, 800 lei vagonul. Spatul (crăpeta) lemnului de foc pentru bucătărie, 1000 lei vagonul.

Prețurile combustibilului

Până la nouă dispozițiuni, combustibilul de diferite feluri se va vinde în cuprinsul municipiului cu următoarele prețuri:
Lemne de foc esență tare, 24600 lei vagonul în gara Constanța;
Lemne de foc esență moale, 22500 lei vagonul.
La depozite, lemnele se vor vinde cu 2,96 lei kgr. esență tare și cu 2,76 lei kgr. esență moale.

Prețuri maximale la Frizerii

Prin ordonanța municipală No. 53397 din 23 Decembrie 1942, s'au fixat următoarele prețuri maximale la frizerii și saloanele de coafură:
Un ras, în frizeriile de cl. I, II și III, 30, 25 și 20 lei;
Tuns 70, 50 și 40 lei;
Tuns cu mașina, 60, 40 și 30 lei;
Petrivirea părului, 30, 25 și 20 lei;
Tunsul bărbii, 70, 60 și 50 lei;
Rasul capului, 60, 50 și 40 lei;
Shampoo, 60, 50 și 40 lei;
Manecure, 60, 50 și 40 lei;
Compresc, 10, 8 și 6 lei.

Prețurile transportului la lemnele de foc

Prin ultima ordonanță comunală s'au fixat următoarele prețuri la transportul lemnului de foc:
Dela triajul gării, până în str. Frumoasă, Valca Albă, șos. Pandurilor, șos. Cerealelor și str. Vasile Conta, lei 1.800 vagonul. In restul municipiului, dincolo de străzile

de mai sus, spre periferii, lei 2000 vagonul.
Transportul lemnului de la depozite la domiciliu se va plăti după cum urmează:
O cursă cu droaga, 40 lei pentru 100 kgr.
O cursă cu căruța cu un cal, 100 lei pentru 200 kgr.
O cursă cu căruța cu un cal, 150 lei pentru 500 kgr.
O cursă cu autocamionul sau cu căruța cu doi cai, 300 lei pentru 1000 kgr. și 500 lei pentru 2000 kgr.

Com se distribuie petrolul

După cum am anunțat, primăria municipiului a asigurat stocul de petrol necesar consumului populației.
Petrolul va fi distribuit în depozit.

Serbarea dela un spital militar

Aspecte.

Sala de spectacole a spitalului este îmbrăcată în halia de sărbătoare. Prin toate sălile și saloanele cu rânji este o tăcere desăvârșită. Prețutindeni liniștea plutește și dacă nu ai mai vedea câte o umbra ce se strecoară pe marginea coridoarelor, sau auzi vreun gem măt din vreun pat, ai crede că nimeni nu este aici în această casă așezată la marginea Mării și unde au poposit, ca niște paseri rătăcite, acei ce prin sângerile lor au contribuit la victoria armatelor noastre, după primirea ordinului de a se trece Prutul...

Desfășurarea serbării

Intr'un spital de Z. I. din localitate a avut, loc Joi 31 Decembrie 1942 la orele 3 p.m. o serbare dată de sub-centralul școlar No. 11. Medeca comandată de d-na directoare Ana Căneanu.
In asistență am remarcat următorii domni: Locot. Col. Sărdărescu Ion șeful spitalului militar; medic-căpitan Lazăr Ursu; locotenent Georgescu Dumitru; șbir. Selaru Virginia, surorile de caritate Elena Căneanu, Popescu Elena, Alămeșcu Anton, Constantin Natalia, Donela Virginia, Iordănea Anton, Candel Nicolina, Popescu Ecaterina, Bălanuța, Dragomir Amelita, Constantină Georgeta, etc.
Dl. Medic Lt.-colonel Sărdărescu Ion, prezintă răniișilor comandant și pe tinerele sub-centralul extra școlar, cari în dorul de mai bine au ținut să prezinte rândurile celor rânjișii ducând cu ele tinereți și veselie.
Corul sub-centralului dirijat de Nicu Udrea a executat Imnul Regal. A urmat apoi mai multe cântecuri roșite de următoarele doamnișoare: Nina Răducanu, Anroa Sultăneșcu și Ecaterina Stărcu. In sunetele orchestrei dirijată de dl. Constantinescu s'au executat mai multe jocuri naționale „Ardeleanca”, „Iancu”, „Alunelul”, etc.
Corul sub-centralului a cântat: „Băbocele și inele”, „Peste deal la Nans'o va", etc.
Dl. Medic Lt.-col. Sărdărescu Ion, mulțumește în numele răniișilor d-nei directoare Sărdărescu și tinereilor din pregătirea extra școlară, cari în aceste zile, de mare praznic creștinesc, au venit în mijlocul ostașilor noștri răuși pe front.

Este un gest plin de bunădată — a spus d-să — care aduce în suflete întărire de credință în viață și în victoria drepturilor

Privești noi dintr'un oraș vechi

continuare din pag. 1-a

...și rămânea alceva de loc decât să reînnoască excomunicările, în timp ce la fiecare lovitură de tănăcop, era nouă tugi de proși și căngărițe. Pontifilor, mereu oșapați cu centre impersonale, spirituale ale cuimilor ceteșii, asemenea problemă edificată, asigură că li se răză ne la scul...

Odata ajunși la centru, ce rămânea deci acestor oameni noi, văzând mereu acele porți zăvorite și întâmpinând piedici la tot pasul, decât să refacă drumul din nou, de astădată în sens invers, pentru a scăpa de încheștarea ostilă? Au rezultat nouile săzări ale Esquimului și Prati. Și până să se treacă supărarea vechilor palate, se clădeau mereu altele noi. Sărăzide nouilor cartiere erau puse sub titlul figurilor în Dante, Plachiavelli, Guicciardini, Leonardo sau Leopardi. Sărăzări scurte, regulate, geometrice, fără pretenții, ca niște porumbel de casă. Măiaștră îmbinare de nume sonore și simceră modeste.

Dar trebuia și o stradă fericită, pentru oaspeții eleganți, pentru părăbări mondene și astfel a pornit să urce Via Vittorio, Veneto, căreia Tritonul din Piazza Barberini i-a uradrum bun și Regina Margherita i-a imprumutat diadema festrelor alinate...
Dar de abea își luase avânt și s'a și oprit la primul zid ce i-a eșit în cale. O piatră comemorativă li justifică popasul.
Totul se transformă, totul se înnoște. Doar arcurile și templele au rămas într'o semină neșrișcare.

Coloșul impasibil, alorof, singur...

ZINA TARASOV
Ministerul Justiției
Direcțiunea Judiciară

Publicații

Dl. Dumitru N. Buzatu domiciliat în Constanța, agent la Direcțiunea Poliției Constanța, a făcut cerere acestui Minister de a fi autorizat să schimbe pe baza art. 16 din legea sa patrimoniu de Buzatu în acela de Piteșteanu, spre a se numi Dumitru N. Piteșteanu.
Ministerul publica aceasta, conform art. 21, spre știința aceluia cari ar voi să facă o pozițiune în termenul și condițiunile prevăzute de alin. II al zisului articol și de art. 3 din legea asopra numelui din 6 Aprilie 1936.

ANUNT

Federala Constanța marindu-și cadrul de activitate angajează cu salarii bine plătite:
Un șef contabil cu cunoștințe perfecte de contabilitate cooperatistă, patru revizori contabili pentru inspectarea unităților din județ și patru agenți de urmărire pentru executarea și încasarea debitorilor federalei și unităților.
Cei interesați se vor adresa la sediul Federalei în Strada I. Bănescu No. 9, Constanța.

Pierzând Buletinul populației eliberat de primăria comunei Topraisar județul Constanța, pe numele Voica Bucur și declar nul în mână oricui s'ar găsi.

Pierzând Buletinul populației eliberat de primăria comunei Topraisar județul Constanța și carnetul C. F. R. pe numele Maria Bașciaru, str. Ion Năstă No. 32, se declar nule. 12

Publicație

...din 5 Ianuarie 1943
...la cunoștința celor...
...Constanța, se afla...
...post de cardiograf...
...grupa A. tală 1,60...
...salariu 35, cu un salariu...
...6.000 lei...
...măsură 103 la...
...post se poate ocupa...
...transferare...
...primărie...
...provanțe...
...odului...
...referitor la...
...OPH...
...T. D. I. VANU

INSTRUCTIUNI cu privire la plata Bonurilor de rechiziție

Urmare ordinului nostru Nr. 173.954 din 9 Sept. 1942, prin care termenul pentru plata în numerar a bonurilor de rechiziție depuse la Administrațiile Financiare de către posesorii, până la acea dată de Cercurile de Recrutare respective, s'a prelungit până la 15 Octombrie 1942.

Vă facem cunoscut că în baza rezoluției d'înj Ministeru de Finanțe pusă pe referatul acestei Direcțiuni Generale jurnalat sub Nr. 72.062 din 12 Septembrie 1942, s'a aprobat să se achite în continuare aceste bonuri de rechiziție imediat și pe măsură ce ele sunt înapoiate de Cercurile de Recrutare respective.

Deasemenea s'a aprobat prelungirea termenului de depunere pentru lichidarea acestor bonuri în numerar până la 1 Februarie 1943 inclusiv, iar achitarea acestor bonuri să se facă până la 31 Martie 1943.

În executarea acestei dispoziții, vă atragem atenția că bonurile de rechiziție de orice fel să fie achitate în numerar până la termenul menționat.

Pentru plata bonurilor de rechiziție, harnașamentele, îmbrăcămintea, biclucurile, biciclete, autovehicule și motocicletele.

Acasă, categoriile de bonuri, se vor achita pe baza bonurilor de rechiziție depuse la data de 15 Ianuarie 1943.

Declarațiunile anuale de impunere pentru impozitele directe

Termenul lor este până la 31 Ianuarie

Ministerul finanțelor atrage atenția contribuabililor asupra faptului că potrivit art. 5, al. 1 și 2 din Regulamentul de procedură fiscală, contribuabilii care realizează venituri supuse impunerii anuale sunt obligați să depună declarațiunile de impunere până la data de 31 Ianuarie următoare.

Continuarea celor ce nu predau lână

În conformitate cu dispozițiile art. 127346 din 28 Decembrie 1942, dată de Ministerul Economiei Naționale, contribuabilii care nu au predat lână până la termenul de predare stabilit.

Conform legii No. 127346 din 28 Decembrie 1942, trebuiau să prezinte până la 31 August 1943 aparate de orice fel pentru întărirea în lână, până vor preda lână până la 15 Ianuarie 1943.

Până la 15 Ianuarie 1943, începând de la această dată, vor fi sancționați cu amenzi; amenzi și lănci pentru întărirea în lână, sau cu amendă mai severă, confiscarea aparatelor și închiderea în lagăr în

caz de vânzare sau înstrăinare. Se pedepsește cu aceeași sancțiune și acei care vor cumpăra sau dobândi, sub orice formă, lână.

Primarii sunt obligați să controleze și să ia măsuri ca deținătorii de lână să predea lână neapărat, cel mai târziu până la 15 Ianuarie 1943, sub sancțiunile prevăzute de art. 127346 și art. 58 din lege și anume: amendă și închiderea în lagăr.

Pierzând livrea de armată eliberat de Reg. Buzău dorobanți, buletinul eliberat de birourii populației Constanța și foaia de descențrare pe numele Dumitrescu Mihail, str. Ghiorghiu No. 8, în declar nule.

Sergentul Rusu Gheorghe povestește...

Sfârșit de toamnă. Soarele se ridicase cam de o prăjină de orizont și și amesteca razele de foc cu undele reci de vânt ce suflau prin frunzele uscate ale lanului de porumb.

Brandiștii sergentului Rusu Gheorghe ieșiseră din adăposturi și primiseră pe față mângăierea caldă a razei.

Iși terminaseră misiunea și acum erau în repaus, așteptând noul ordin. Câțiva camarazi de curând repartizați în plotonul de brandiști dintr-un regiment de infanterie, îl rugară pe nea Ghiță să-i spună tot plotonului sergentului, să povestească ceva din victoriile pe care le-a câștigat de la începutul războiului, căci luase parte la toate luptele și din toate avea câte o victorie. Parcă-l văd pe nea Ghiță răsucind țigara cu foaia de ziar, cu mustața strângărește tână, stând pe un cot sub buruienii, tușind de vreo două ori și începând apoi a povesti, într-un frumos dialect moldovenesc:

— Ce s'o iau dela început. Să vă povestesc ceva de acum câteva zile.

— Când vreți și o tăcere cuprinsă pe toți. Eram tot așa în repaus în satul V. Să fi fost cam ora 11 din noaptea, când deodată pînăm ordin de echipare. Am înțeles imediat că trebuia pe front.

Nu trecuseră multe minute și războiul din nou prin izbucnirea noastră.

În noaptea aceea, în satul V. eram în repaus în satul V. Să fi fost cam ora 11 din noaptea, când deodată pînăm ordin de echipare. Am înțeles imediat că trebuia pe front.

— Și ce-ai mai făcut? — Am luat camarazii și m'am ascuns cu ei într-o groapă de obuz și de acolo trage-i și dă-i. Domnul maior G... era cu noi și tragea virtos, îndemnându-ne: Nu vă lăsați băeți!

— Ce era să ne lăsam, că nu era de lăsat. I-am batut bine și i-am luat și prizonieri. I-ai mai atacat pe urmă? — Nu! Am mai stat pe po-

ste trei zile și am fost schimbați de altă unitate și am ajuns după cum vedeți aici.

Acum dacă mai intrăm pe front și ni-aiută Dumnezeu, mi-am pus de gând să fac o ispravă mare.

Un finer prietung al comandantului ne făcu atenți. Nea Ghiță își întrerupse povestea îndreptându-și urechile către comandant. De departe se auzi o voce — echiparea! Și odată cu amurgul serii porcom către linia, unde nea Ghiță urma să facă isprava de care n'a avut norocul să își lege numele, pentru că odată intrat în prima linie o schițe haină îi trecu prin pulpa piciorului, tocmai când înainta cu afetul brandului în brațe și îi spulberă tot ceea ce-i pusese de gând să facă. Durerea din sufletul său era mai mare ca a rănii, și cu ochii înlăcrămați, privea îndurerat înaintarea bravilor săi camarazi, pe care îi pierdu în zare, înaintând pe drumul Odesei, care își deschiseseră școlile.

JARCAU TACHE
Caporal t. r.

VIS ISBÂNDIT

de CONST. N. SARRY

Pe-o rogoșă, într'un bordel de băne noduroase, dursoi noi răpășiți orșani...

De bușcă, străngând din șolduri și din bășcălia din dăp...

Alduri, crăleșă gurgurea în Acacia coprite...

— Nu vă lăsați băeți! — Ce era să ne lăsam, că nu era de lăsat. I-am batut bine și i-am luat și prizonieri. I-ai mai atacat pe urmă? — Nu! Am mai stat pe po-

ste trei zile și am fost schimbați de altă unitate și am ajuns după cum vedeți aici.

Acum dacă mai intrăm pe front și ni-aiută Dumnezeu, mi-am pus de gând să fac o ispravă mare.

Un finer prietung al comandantului ne făcu atenți. Nea Ghiță își întrerupse povestea îndreptându-și urechile către comandant.

De departe se auzi o voce — echiparea! Și odată cu amurgul serii porcom către linia, unde nea Ghiță urma să facă isprava de care n'a avut norocul să își lege numele.

Pentru că odată intrat în prima linie o schițe haină îi trecu prin pulpa piciorului, tocmai când înainta cu afetul brandului în brațe și îi spulberă tot ceea ce-i pusese de gând să facă.

Durerea din sufletul său era mai mare ca a rănii, și cu ochii înlăcrămați, privea îndurerat înaintarea bravilor săi camarazi, pe care îi pierdu în zare, înaintând pe drumul Odesei, care își deschiseseră școlile.

JARCAU TACHE
Caporal t. r.

„Eu însă, tot recitînd-o știu, sunt un băiat cântăreț și nu mă mîntîi; știu să rabd; m-am învățat Proa Sfînta.

„Eu amîng, — încet și trist, vîntu tîmboșu' acasă, și mîmă și trimis p' ai miei, mîntoș la ai săi.

„Ven tu gheto fîcîtoș, și n' ai haine noi-nouțe, căm i-au văzut, n'au mai cătat picioarele să-și croje.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

„Și se întorcîu în hîmă, voioșe, hîmă, mîmă, Ghîrta și și strîmă, lui cîreș că le-arde.

CONSTANȚA

Crăciunul la fabrica „GETTA“

În după amieza zilei de 23 Decembrie 1942, s'a serbat în sala de tâmplărie manuală, după ce în prealabil, a fost amenajată ca sală de festivități, Crăciunul, adică, urările și colindele tradiționale. Corurile au fost executate de corul fabricii „Getta“, compus din ucenici, practicanți și lucrătoare, conduși de un lucrător specialist.

Simbolicul pom de Crăciun, împodobit de funcționarii fabricii „Getta“ a starnit admirația nu numai a copiilor, ci chiar și a maturilor, cari la vederea acestuia, își aduceau probabil aminte de copilăria lor.

Urarea Iroșilor a fost executată de un grup de ucenici ai fabricii, al căror joc și interpretare, dată acestei piese, nu a lăsat nimic de dorit.

Deasemeni, jocul „Bujorilor de Jieni“ interpretat de către lucrătorul tâmplar Istode Nicolae, secundat de un grup de practicanți, a dat dovadă, încăodată de însușirile artistice ale urmașilor lui Traian și Decabal, precum și de puterea de pătrundere a unui subiect, relevându-i morală într-un mod foarte simplu, categoric și firesc.

Serbarca Pomului de Crăciun, s'a făcut în cadrul organizației „Munca și Lumină“ și a fost declarată deschisă, printr-o cuvântare foarte simțită, încurajatoare și sinceră, rostită de către d-l Dir. administrativ E. Begotti, după ce mai înainte s'a cântat „Imnul Regal“ de către corul fabricii „Getta“.

În cuvântarea d-sale d. dir. administrativ E. Begotti, a ținut să evidențieze personalului acestei întreprinderi, dragostea și ambiția care există și trebuie să continue între personalul lucrativ manual și conducerea fabricii, pentru a traduce în fapt voința Marelui Conducător I. Antonescu, care cere armatei sale industriale, maximum de randament, întru livrarea materialelor de război, atât de urgent necesare soldaților de pe front.

Cu această ocazie s'au expediat felicitări tuturor lucrătorilor aflați la datorie pe noile fronturi ale țării și cari luptă până la sacrificiul suprem, pentru stăvilirea barbarismului din răsărit și victoria finală.

Tot cu această ocaziune, d-sa a descris și exprimat încăodată respectul și admirația acestei fabricii d-lui George I. Georgescu, Președintele Consiliului de Administrație al Soc. „Sodetra“, a cărei filială este și fabrica „Getta“ din Constanța.

Desfășurarea programului s'a făcut în prezența D-lui Colonel Gheorghe Rambela, Inspectorul militar al Reg. VII Industrial, d-lui ad-rog delegat I. Th. Gheorghiu, d-lui delegat militar permanent pe lângă fabrica „Getta“ al C. C. R. Subloc. rez. Ing. M. Nicolau, D-nelor Ing. I. Topka, Aurelia Begotti, V. Mereanu, maestru militar din Marina Regală Ioan Iliescu, D-na E. Vasile, precum și a numeroasei asistențe, formată din soțiile, rudele și copiii maștrilor, meștrilor, lucrătorilor, cum și toți practicanții, muncitorii și femeile lucrătoare, personalul lucrativ cum și cel funcționăresc al fabricii.

În program au figurat și copiii maștrilor și lucrătorilor, cari prin declamarea unor poezioare sau al unui cântec, și-au câștigat daruri de la Moș Crăciun, fie bomboane, avioane de lemn (machete) sau alte lucruri utile școlărilor (requisite).

În scurte pauze, s'a servit din abundență, la întreaga asistență, în special copiilor, dulciuri și bomboane.

Inspirată de evenimentele in-

terente unui an de activitate d-sa Chiffa, funcționară în Dep. M. O. N. T. al fabricii, a compus și recitat versuri de an-ante satiro-comice, atât la adresa Comitetului de conducere cât și la anumite eforturi de fabricație, cari născu la prima vedere, nu s'ar fi arătat încununată de succes, dar cari în realitate, au fost bine apreciate, de către Comisia de Control și Recepție a Onor. M. I. A. Direcția fabricației materialelor de război.

D-l Maistru Spiridon Munteanu, într-o urare compasă de d-sa, secundat de ucenici, cari reprezentau fiecare atelierul respectiv, a urât întregului personal de conducere și executant al fabricii, un an nou, plin de succes și prosperitate.

D-șoarele lu rătoare Marinescu Lucreția și Cojocaru Alexandrina într'un duet vocal, foarte reușit, au dat dovadă de multă armonie și totodată de înzestrarea cu care Românul este înzestrat de a învăța limbi străine, în special, limba poporului, a cărei prietenie sinceră o resimțim în toată România și în special acolo, unde soldatul român luptă cot la cot cu cel german, pentru idealuri sfinte și române.

Deși lucrătorilor anul acesta, nu li s'au putut împărți ca în anii precedenți daruri (zahar, untdelemn etc), totuși Direcția fabricii prin Comitetul de Conducere, a majorat salariile celor muncitori, fără a fi obligată de d-seni, cu valori de 5-15 lei pe oră, în afara de salariul avut pe baza ultimei legi de armonizarea lor. Copiilor maștrilor, lucrătorilor precum și ucenicilor, li s'au distribuit daruri de către D-nii Directori tehnic și administrativ, secundată de către d-rele funcționare și funcționarii fabricii, după care d-l Ing. I. Topka, director tehnic, în numele fabricii, a adresat laude lucrătorilor pentru reușita frumoasei serbari, totodată mulțumind și asistenței pentru bunăvoința acordată dând concursul și încurajarea necesară unei asemenea manifestații.

COLTUL CĂMINURILOR CULTURALE

Știri și comunicate

1. În ziua de 31 Decembrie 1942 (ajunul anului nou secția femeinică de pe lângă căminul cultural din Techirghiol, a dat o frumoasă serbare la spitalul militar de răniți din Constanța. Echipa formată din tinere și tineri din Techirghiol și Constanța a executat coruri, monoloage și o scenetă patriotică, al cărei autor este d-l Petre Marinescu, cunoscutul autor al romanului „Magda“. Echipa a fost condusă și însoțită de d-na Maria F. Marinescu, președinta secției, preotul profesor V. Georgescu, directorul căminului cultural județean. Mica Nectarina Antonescu, stăreța dela Techirghiol, precum și de alte doamne și domnișoare. S'au împărțit daruri tuturor ostașilor răniți, aflați în acest spital și anume: prăjituri, fructe, țigări, cărți poștale, vin și cărți de rugăciune.

Preotul V. Georgescu și d-na Maria F. Marinescu au adresat răniților cuvinte calde de măngâiere, iar d-l Colonel Doctor Popescu, șeful spitalului, a mulțumit din tot sufletul pentru frumoasele daruri, spirituale și materiale, cari s'au oferit celor cari și-au lăsat o parte din corp pe front.

2. Căminul cultural din comuna Cotul Văii, din inițiativa d-lui învățător Anumirescu, directorul căminului, a hotărât ridicarea în comună a unei croițe, în spintirea eroilor morți pentru triumful crucii. S'a lansat o listă de subscripție, care este aproape de completare.

Fapta patriotică a inițiatorului este demnă de laudă și videntiază — prin d-l Anumirescu — depozitul sacru de patriotism de care este înzestrată învățătorimea dobrogeana.

3. Se aduce la cunoștința tuturor și pe această cale, că școala județeană „Trănească“ de tete dela Techirghiol, este pe cale de înflăcăare. S'au înscris până în prezent un număr important de elevi.

Condițiile sunt cunoscute de toate primăriile și căminele culturale d-ja județ. Numărul mare de înscrieri de până acum, dovedește necesitatea acestei școli pentru părințimea română, iubitoare de progres, iar fapta d-lui Prefect Colonel Al. Ignățescu, care subvenționează în mare parte această școală, este neprețuit de mare.

Toată lumea bea
UNICA
înlocuitor de cafea
SPECIALITATE pentru TURCEASCA

LEMNE
fără cartelă!!
cumpărând
gazificatorul minune

NICK

Ardere continuă, flacăra albastră, fără zgomot fără fum. Aparat special pentru bucătărie, teracote, bătă, etc.

INTREPRINDERILE
I. C. DUGAȘESCU

București
str. Mircea Vodă No. 69
EXPOZIȚIE
Tulcea: Ștefan Ștaub

Costă reprezentanți în principalele orașe din țară

A eșit de sub tipar: „PROBLEMA ORIGINEI ETNICE ÎN DOBROGEA“ de Const. N. Sarry.

Once cerere de cumpărare se adresează la Ad-ția ziarului. Pentru Constanțeni broșura se va pune zilele acestea în vânzare la librăriile din localitate.

In luptă cu cavaleria bolșevică

De două zile, bolșevicii încearcă zadarnic să pătrună în poziția noastră. Și'n ziua aceasta (21 Noiembrie) fără să țină seamă de enorme pierderi în oameni și material, rușii repetă atacurile. Ca element nou introduc acum cavaleria, care în șarjă nebună, năvălește dinspre satul P. situat în flancul stâng al poziției noastre, și se aruncă buimăciți de bătură în gura tunurilor și armelor noastre automate.

În fața grupului nostru de cercetare, nu mai atacă decât cu forțe slabe, mai mult pentru a ne ține ocupați, ușurând cavaleriei misiunea de a se infiltra pe flanc și în spate. Înțelegem imediat acest lucru, ne replem spre stânga și facem front către G., deschizând locul în cavaleria rusă, care înainte orbeste. Artileria româno-germană trăgea direct în cavaleria bolșevică.

Masse întregi de carne de om și de animal se înfrățeau și în moarte așa cum fuseseră înfrânți și în viață. Cioșvârta întregi de carne zburau ca niște tunze uriașe, ridicate de involburarea vântului de toamnă. Se pare că în ultimul moment, bolșevicii își pierduseră chiar mințile, care desfaceau tunurile și armele purtate, aruncau totul din mâini și goneau așa înnebuniți către liniile noastre. Se părea că un tragic destin li mână în foc și în morțum!

După trei zile de atacuri, date cu enormă risipă de oameni și material, grupul de cercetare rămăsese neclintit pe poziție, datorită atât destoiniciei ostașilor cât și căpitanului Paraschivescu, care condusese această eroică rezistență.

Peste câteva zile, în luptele dela G. căpitanul Paraschivescu cade în lupta corp la corp, zdrobit de o grenadă bolșevică. Ostașii lui însă știu să-i răzbuie, caci în vâlcea dela sud-est de Orișcova, au rămas sute de bolșevici căzuți pradă haionetelor și grenade românești. „La te uită domle sublocotenent, călcăm pe ruși ca pe niște... ludați...“ îmi spunea în graiul lui de moldovean, caporalul Negrea Vasile, care deși rănit de o grenadă la mâna stângă e totuși vesel și dornic încă de luptă. Aici mi-am dat cu zdevărat seama că în luptă corp la corp, ostașul român e de neînfrânt și neîntrecut.

A murit căpitanul Paraschivescu pe fratele meu Condache Teodor, etg. 1930 Regimentul 13 Artilerie dispărut din anul 1928.

Orice relații rog a vi se transmite pe adresă: Condache Vasile Regimentul 101. M. r. nă, Keni sae Constanța, str. Carol 199. Bani recompensă.

vescu, dar sufletul lui dărz și neînfricat sălășluiește încă viu printre ostașii grupului de cercetare, care așteaptă noul misiuni și noi biruitoare.

Sblt. rez. D. BUNESCU
Reporter de război S. M. P.

INFORMAȚIUNI

O fericită întâmplare ne-a dat putința să obținem dela d-l Marin I. Rădulescu, directorul școlii de horticultură dela Tiganca-Prahova, un original articol asupra măsurilor ce trebuie luate pentru prin tâmplinarea pieirii caisului din livezi.

Cunoscute fiind pagubele ce au avut de suferit în ultimul timp toți proprietarii cari au plantat în regiunea noastră caiși — acest pom atât de bogat, folositor și trebuincios în Dobrogea, — atragem de pe acum întreaga atențiune a cititorilor noștri asupra interesantelor învățăminte din articolul d-lui Rădulescu, articol ce va apare în numărul viitor al ziarului nostru.

În vederea aprovizionării cu semințe pentru campania de primăvară, Ministerul Agriculturii și Domeniilor, a repartizat Camerelor agricole fondurile necesare pentru achiziționarea acestor semințe.

Părinții, soțiile sau rudele bravilor noștri dobrogeni căzuți pe fronturile de luptă, suni rugați a ne trimite datele biografice necesare precum și orice alte amănunte, spre a putea face convenitele dări de seamă în ziar.

Aceia cari doresc ca aceste articole să fie ilustrate cu chipurile eroilor, vor însoți scrisorile lor și de fotografiile respective. În cazul acesta vor avea de plătit NUMAI costul clișeului, pe care la rândul-ne, îl confecționăm la Bucuraști.

Cititorii noștri din orașul și județul Tulcea sunt vestiți că am organizat din nou redacția noastră în localitate, str. Principale Ferdinand No. 6, sub conducerea bine cunoscutului ziarist d. Ștefan Ștaub

D-sa este autorizat a face și încasări de abonaamente și orice fel de înscrâni și reclame, eliberând chitanțe valabile.